

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/167/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117209379
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:6117209379.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a členiek senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a JUDr. Gabriely Janákovcej v spore žalobcu: D. H., trvale bytom L. XXX, právne zastúpený JUDr. Vladimírom Filičkom, advokátom so sídlom v Košiciach, Palárikova 1, proti žalovanému: Friendly Finance Slovakia s.r.o., so sídlom Tallerova 0/4, Bratislava, IČO: 47 243 368, právne zastúpenému JUDr. Danielou Ježovou, LL.M, PhD., advokátkou so sídlom v Bratislave, Javorinská 13, o zaplatenie 3.383,23 eur s prísl., o odvolaniach žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 20. decembra 2017, č.k. 7Csp/83/2017-237, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. v časti vydania bezdôvodného obohatenia v sume 1.389,10 eur s prísl. a vo výroku II. o primeranom finančnom zadostučinení m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

II. Vo zvyšku výroku I. o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 156,95 eur s prísl. a vo výroku III. o zamietnutí zvyšku žaloby rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

III. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 90,72 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.546,05 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.546,05 eur od 11.03.2017 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, druhým výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 750 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, tretím výrokom vo zvyšnej časti žalobu zamietol, a štvrtým, posledným výrokom, žalobcovi priznal nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania v rozsahu 35,74 %. Z odôvodnenia vyplýva, že žalobca podal na súd žalobu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 3.383,23 eur s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia. Uviedol, že dňa 02.01.2013 uzavrel so žalovaným Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, iného úveru a pôžičky a s tým spojených ďalších služieb - Rámcovú zmluvu, a na jej základe 8 úverových zmlúv. Na základe predmetnej zmluvy a na ňu nadväzujúcich zmlúv o poskytnutí spotrebiteľského úveru boli žalobcovi zo strany žalovaného poskytnuté finančné prostriedky v celkovej sume 3.610 eur. V žalobe dôvodil, že žalovaný mal nárok len na vrátenie poskytnutej istiny jednotlivých úverov/pôžičiek bez úrokov a poplatkov. Uviedol, že uhradil žalovanému súhrne sumu vo výške 5.993,23 eur (uvedené vyplýva z prehľadu platieb evidovaných žalovaným na jeho portály, pôžičkomat.sk), to znamená o 2.383,23 eur viac, než mal žalovaný nárok. V rozsahu sumy 2.383,23 eur tak došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného, keďže tento prijal plnenie na základe neplatného právneho úkonu. Žalobca si popri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnil taktiež nárok na primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.000 eur v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Okresný súd Banská Bystrica vydal v upomínacom konaní platobný rozkaz sp.zn. 4Up/30/2017 zo

dňa 12.04.2017, ktorým v celom rozsahu vyhovel žalobe. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný v zákonnej lehote odpor. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi stranami sporu vznikol záväzkový právny vzťah z nepomenovanej zmluvy podľa § 51 Občianskeho zákonníka, ktorá je zároveň zmluvou podľa § 2 písm. a) zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku zmluvou na diaľku a zároveň ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Nejednalo sa však o zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko aplikovateľnosť tohto zákona bola vylúčená jeho ustanovením § 1 ods. 3 písm. l) v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmlúv, keďže išlo o úvery, ktoré sa musia splatiť v lehote nepresahujúcej 3 mesiace. Predmetný zákon sa vzťahuje iba na zmluvu VII., kde je doba splatnosti dohodnutá na 100 dní. Súd preskúmal jednotlivé zmluvy uzavreté medzi stranami sporu a dospel k záveru, že poplatky za poskytnutie úveru a poplatky za predĺženie zmlúv sú v rozpore s dobrými mravmi a z tohto dôvodu sú zmluvy v časti dojednaní týchto poplatkov podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatné. Súd považoval dohodnutú odplatu - poplatky za poskytnutie peňažných prostriedkov - za neprimerane vysoké, a teda odporujúce dobrým mravom, a to najmä vzhľadom k povinnosti žalobcu splatiť úver spolu s poplatkom v lehote najviac do 53 dní/100 dní v jednom prípade. Podľa názoru súdu, skutočnosť, že podľa rámcovej zmluvy je úver bezúročný, je len s cieľom obísť to, aby bola v zmluve uvedená ročná úroková sadzba, ktorá by bola neprimerane vysoká vzhľadom k splatnosti celého dlhu do mesiaca. Výšku odplaty a jej súlad s dobrými mravmi bolo podľa názoru súdu potrebné posudzovať podľa dĺžky času, v ktorom bol spotrebiteľ povinný splatiť celý dlh. Vzhľadom na výšku poplatku a splatnosť úveru by pri zmluve I. predstavovala úroková sadzba 354,38 % ročne z istiny (31,11 eur/32 dní = 0,972 denne, t.j. 0,972 % denne zo sumy 100 eur x 365 dní = 354,38 % ročne), v zmluve II. 356,97 % ročne, v zmluve III. 356,76 % ročne, v zmluve IV. 352,05 % ročne, v zmluve V. 412,53 % ročne, v zmluve VI. 512,74 % ročne, v zmluve VII. 212,92 % ročne, v zmluve VIII. 309,91 % ročne. Taktiež poplatok za predĺženie zmluvy predstavoval odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov na ďalšiu dobu a po ich prepočte pri jednotlivých zmluvách súd dospel k záveru, že poplatky za predĺženie zmlúv dohodnuté pri jednotlivých zmluvách I., III., IV., V., VI., VII., VIII. sú neprimerane vysoké a v rozpore s dobrými mravmi, keď všetky presahujú 200 % ročne z istiny. Z uvedených dôvodov sú všetky žalovaným žiadané poplatky neprimerane vysoké a na ich zaplatenie nemá nárok z dôvodu neplatnosti časti zmlúv o dojednaní týchto poplatkov v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené mal žalovaný pri všetkých zmluvách I. - VIII. nárok len na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov a úhrada súm jednotlivých poplatkov žalobcom je plnením bez právneho dôvodu, čím v tejto výške vznikol žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 OZ. Vzhľadom na námietku premlčania vnesenú žalovaným sa súd zaoberal otázkou vymáhateľnosti uplatneného nároku. Žalobca uplatnil bezdôvodné obohatenie vo výške 2.383,23 eur, ktoré podľa vyjadrenia žalobcu pozostávalo zo splátky vo výške 329,50 eur zo dňa 20.07.2015, vo výške 318,65 eur zo dňa 31.08.2015, vo výške 318,65 eur zo dňa 28.09.2015, vo výške 224,64 eur zo dňa 30.10.2015, vo výške 637,28 eur zo dňa 05.11.2015, vo výške 580 eur zo dňa 03.12.2015. Vzhľadom však na skutočnosť, že žalobca úvery poskytnuté na základe jednotlivých zmlúv žalovanému splatil, bezdôvodné obohatenie vzniklo už uhradením súm jednotlivých poplatkov a dátum ich úhrady je skutočnosťou rozhodujúcou pre začiatok plynutia premlčacej doby. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v trvaní 2 rokov, dôvodil súd, je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený z bezdôvodného obohatenia v konkrétnom prípade skutočne dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor a subjekte, ktorý sa bezdôvodne obohatil. Súd poukázal na skutočnosť, že žalobca už v deň plnenia bez právneho dôvodu (na základe neplatnej časti zmluvy) nadobudol vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil. Tým, že splátky úveru uhradza sám dlžník v jemu známej výške, je možné úsudok o okamihu zaplatenia sumy zodpovedajúcej istine urobiť na základe jednoduchého matematického výpočtu. Preto sa dlžník musel dozvedieť o tom, že platí veriteľovi nad rámec poskytnutej istiny súčasne s okamihom, kedy uhradil splátku, ktorou poskytnutú istinu prvýkrát preplatí. Žalobca podal žalobu na Okresný súd Banská Bystrica dňa 06.04.2017, čo podľa súdu znamenalo, že nepremičané sú úhrady na poplatky vykonané odo dňa 06.04.2015. Súd preskúmal úhrady pri jednotlivých zmluvách a dospel k záveru, že úhrady na poplatky zo zmlúv č. I., II., III. a IV. sú premlčané. Zo zmluvy V. sú po započítaní úhrady na istinu 585 eur (nakoľko platby súd započítal najprv na istinu, potom na poplatky) nepremičané úhrady na poplatky vo výške 167,93 eur zo dňa 08.04.2015, vo výške 167,93 eur zo dňa 07.05.2015, vo výške 167,93 eur zo dňa 07.06.2015, vo výške 668,04 eur zo dňa 06.07.2015, vo výške 53,23 eur zo dňa 16.07.2015. Zo zmluvy VI. sú po započítaní úhrady na istinu 300 eur nepremičané úhrady na poplatky vo výške 246,77 eur zo dňa 20.07.2015 a zo zmluvy VII. po započítaní úhrady na istinu 805 eur úhrady na poplatky vo výške 56,94 eur zo dňa 30.10.2015 a vo výške 637,28 eur zo dňa 05.11.2015. Zo zmluvy VIII. neboli zaplatené žiadne úhrady na poplatky, nakoľko nie je splatená istina vo výške 620 eur. Spolu nepremičané úhrady na poplatky

vo výške 2.166,05 eur. Žalovaný ako prostriedok procesnej obrany využil v priebehu konania námietku započítania, keď uviedol, že započítava svoj nárok na zaplatenie istiny zo zmluvy VIII. vo výške 620 eur voči žalobcovi. Vzhľadom na skutočnosť, že súd mal výpisom preukázané, že žalobca neuhradil zo zmluvy VIII. na istinu sumu 620 eur, súd započítal pohľadávku uplatnenú žalovaným na započítanie vo výške 620 eur voči nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.166,05 eur, a teda priznal žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške rozdielu, t.j. 1.546,05 eur, ktorú pohľadávku považoval súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti za dôvodnú čo do výšky aj dôvodu. Vo zvyšnej časti uplatneného nároku žalobcu súd žalobu zamietol z dôvodu premlčania uplatnenej časti pohľadávky. Súd tiež rozhodol o žalobcom uplatnenom príslušenstve pohľadávky a uplatnený úrok z omeškania posúdil podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca uplatnil úrok z omeškania od 11.03.2017 do zaplatenia. Súd preto zaviazal žalovaného na zaplatenie aj dôvodne uplatneného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z priznanej dlžnej sumy 1.546,05 eur od 11.03.2017 do zaplatenia. Žalobca si ďalej uplatnil nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.000 eur podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa osoba. Súd konštatoval, že vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný porušil práva spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy, keď žiadal od žalobcu zaplatenie poplatkov, ktoré boli v rozpore s dobrými mravmi, a žalobca sa musel ochrany svojich práv a vydania bezdôvodného obohatenia domáhať súdnou cestou, súd dospel k záveru, že i tento nárok žalobcu je v zmysle § 3 zákona o ochrane spotrebiteľa dôvodný. Na základe uvedeného súd priznal žalobcovi sumu 750 eur, ktorá suma sa súdu javila ako primeraná (takmer 50 % z uplatnenej sumy). O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP. Žalobcovi patril nárok na náhradu trov konania v rozsahu 35,74 %. Žalobca i žalovaný mali každý vo veci čiastočný úspech, pričom vo vzťahu k žalovanej sume 3.383,23 eur bol úspech žalobcu 67,87 % a neúspech 32,13 %.

2. V zákonnej lehote proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu v celom rozsahu. Namietal záver súdu o premlčaní. Uviedol, že je v súlade s elementárnou logikou, že v prípade, ak by žalobca v čase platenia poplatkov vedel, že žalovanému tieto platiť nemusí, v žiadnom prípade by ďalšie finančné prostriedky na účet žalovaného nepoukazoval. Práve naopak, skutočnosť, že žalovanému naďalej podľa zmlúv o úvere plnil, preukazuje, že nevedel o bezdôvodnom obohacovaní sa žalovaného. Bezdôvodné obohatenie navyše popieral žalovaný v priebehu celého konania a v konečnom dôsledku o ňom musel po rozsiahlej právnej argumentácii rozhodnúť až súd. Je teda objektívne nemožné, aby ako obyčajný spotrebiteľ vedel posúdiť platnosť či neplatnosť zmlúv o úvere a ich dodatkov, a teda vedel o tom, že žalovanému platí na základe neplatného právneho úkonu a že tento sa na jeho úkor bezdôvodne obohacuje. V prejednávacom prípade nevznikol problém s určením osoby, ktorá sa bezdôvodne obohatila, avšak v určení momentu, kedy sa dozvedel o samotnom vzniku bezdôvodného obohatenia, teda o tom, že na jeho úkor niekto získava majetkový prospech bez právneho dôvodu. Súdom uvádzaný záver, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel už v momente, kedy preplatil istinu úveru, je ničím neodôvodnená domnienka. Z hľadiska posúdenia začiatku plynutia dvojnásobnej subjektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 OZ je teda rozhodujúci okamih, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Inak povedané, pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), a nie len predpokladaná vedomosť oprávneného. Upriamil pozornosť súdu na skutočnosť, že sa dozvedel o bezdôvodnom obohatení až na prelome rokov 2016 a 2017, a teda až vtedy mu začala ešte len plynúť subjektívna premlčacia doba na uplatnenie práva na súde. V zmysle vyššie uvedeného jednoznačne platí, že k premlčaniu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v subjektívnej premlčacej dobe v žiadnom prípade nedošlo. Žalobca ďalej uviedol, že všetky zmluvy o úvere a všetky dohody o zmene úverových zmlúv boli uzavreté na základe jedinej Rámcovej zmluvy, a teda z jeho strany dochádzalo k plneniu jednej a tej istej zmluvnej povinnosti, a preto je potrebné aj plnenia prijímané žalovaným od neho posudzovať ako plnenia jednej zmluvy. Ich rozdeľovanie podľa jednotlivých zmlúv tak, ako to uviedol vo svojom vyjadrení žalovaný a ktoré prebral aj súd do odôvodnenia rozsudku, je nesprávne a zavádzajúce. Sám žalovaný ako dodávateľ a profesionálny subjekt konštruoval zmluvný vzťah s ním tak, že sa zmluvy o úvere uzatvárali ako čiastkové dohody k Rámcovej zmluve, preto nemôže požadovať, aby teraz boli jednotlivé zmluvy a premlčanie nárokov z nich plynúcich posudzované samostatne. Takýto nedostatok žalovaného v spôsobe poskytovania úverov spotrebiteľom v žiadnom prípade nemožno pričítať na úkor spotrebiteľa a tým ho poškodiť. Poukázal na § 54 ods. 2 OZ. V predmetnom prípade platí, že žalovaný mu poskytol úver súhrnne v sume 3.610 eur a žalobca na účet žalovaného zaplatil súhrnne sumu 5.993,23 eur. Súd správne konštatoval, že zmluvy boli uzatvorené v rozpore s dobrými mravmi, z čoho vyplývalo, že žalovaný mal nárok len na vrátenie istiny úveru. V zmysle uvedeného došlo v rozsahu

sumy 2.383,23 eur k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného, pričom nárok na vydanie tohto bezdôvodného obohatenia nie je premlčaný, keďže od 06.04.2014 (t.j. 3 roky spätne od podania žaloby) uhradil žalobca na účet žalovaného sumu 4.342,66 eur a od 06.04.2015 (t.j. 2 roky spätne od podania žaloby) sumu 3.633,79 eur. Z uvedeného dôvodu mal za to, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam - určenie momentu, kedy sa dozvedel o bezdôvodnom obohatení, a zároveň platí, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci - nesprávne posúdenie momentu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby. Na základe vyššie uvedeného žiadal odvolací súd, aby zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalovanému uloží povinnosť vydať mu bezdôvodné obohatenie vo výške 2.383,23 eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.383,23 eur od 11.03.2017 do zaplataenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku, ďalej uloží žalovanému povinnosť zaplatiť mu primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a prizná mu nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. V zákonnej lehote proti uvedenému rozsudku podal odvolanie aj žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu proti výrokom I., II. a IV. Poukázal na § 457 OZ, pričom bol toho názoru, že súd vychádzal z toho, že neplatná je iba časť zmluvy týkajúca sa poplatkov za poskytnutie úverov. Súd vo zvyšnej časti vyhodnotil všetky zmluvy ako platne uzatvorené. V zmysle uvedeného rozhodnutia sú si strany sporu povinné vydať všetko, čo prijali z neplatnej časti zmluvy, t.j. iba a výlučne v časti prijatých a zaplatených poplatkov. Preto pokiaľ súd rozhodol tak, že strany sporu sú si povinné vydať aj finančné prostriedky tvoriace istinu, rozhodol nesprávne, v rozpore s OZ, ustálenou judikatúrou a nad rámec svojho vlastného rozhodnutia. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2CoB/434/2011 zo dňa 11.06.2013 a Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 119/2014. Uviedol, že aj v prípade neplatnosti celých zmlúv, nie len časti, by zaplataenie istín predmetných pôžičiek bolo iba splnením predpokladu na to, aby súd mohol vydať rozhodnutie o tom, že žalovaný je povinný niečo vrátiť žalobcovi. Pričom tu išlo iba o čiastočnú neplatnosť zmlúv v časti poplatkov. A v časti nároku žalovaného na vrátenie istiny zo zmluvy VIII. si žalovaný svoj nárok na doplataenie istiny vo výške 620 eur započítal. Ďalej konštatoval, že všetky sumy priznané súdom sú vo výške 3.856,05 eur. Od týchto súm súd odráta výšku istín úverov V., VI. a VII. (585 eur, 300 eur a 805 eur) a vyšla mu suma 2.166,05 eur a od tejto sumy odráta sumu 620 eur nesplatennej istiny úveru VIII., čím mu vyšla výsledná priznaná suma 1.546,05 eur. Uvedený výpočet však je podľa žalovaného nesprávny, keďže súd sa totiž zrejme domnieval, že žalobca platil istinu úverov V., VI. a VII. mimo úhrad, ktoré boli dokladované na súde. Žalobca však platil v rámci platieb, ktoré mal súd k dispozícii v spise, spolu poplatky a aj úhrady istín dohromady. Preto súd zaráta vo svojom výpočte platby na istiny úverov 2x, ale odpočítal ich iba 1x. V konaní však žiaden účastník netvrdil, že by existovali ešte nejaké dodatočné platby, ktorými by žalobca splatil úvery a na takýto záver súdu nie je žiadny dôvod a v súdom spise ani žiadny dôkaz. Zo strany súdu zrejme došlo k omylu, v zjavnej chybe v počítaní, ktorá mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. V súlade s uvedeným preto súd rozhodol nesprávne, aj keď neúmyselne, keď rozhodol, že žalobca má z titulu bezdôvodného obohatenia nárok na zaplataenie: a) sumy vo výške 585 eur z titulu úhrady na istinu zo zmluvy V., b) sumy vo výške 300 eur z titulu úhrady na istinu zo zmluvy VI. a c) sumy vo výške 805 eur z titulu na úhradu istiny zo zmluvy VII. Celkovo tak súd priznal žalobcovi nesprávne nárok na zaplataenie sumy vo výške 1.690 eur z celkovo priznanej sumy, pričom v zmysle svojho odôvodnenia mal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. V zmysle bodu 36. rozsudku, kde súd uviedol, že „nepremľčané sú úhrady na poplatky vykonané od 06.04.2015“, preto mal žalobca nárok iba na vrátenie poplatkov. Súd navyše vo svojom rozpise uviedol platby, ktoré neexistovali, neboli reálne hradené žalobcom. V žiadnom prípade nárok žalobcu netvoria sumy zaplatených istín na úvery V., VI. a VII., t.j. sumy vo výške 585 eur, 300 eur a 805 eur, spolu vo výške 1.690 eur tak, ako to súd uviedol v odôvodnení a ako nesprávne vypočítal. Uvedený výpočet prezentoval za predpokladu, že sa vychádzalo z úvah súdu a z odôvodnenia rozsudku. Čiže je zrejme, že výrok rozsudku nezodpovedaná jeho odôvodneniu, a tak je v rozpore so zásadou právnej istoty. Ďalej, k ostatným výrokom II. a IV. rozsudku uviedol, že ani tieto nie sú správne, keďže nie je správny ani len matematický výpočet rozsudku. Uvedené je v priamej súvislosti aj s ďalším priznaným nárokom žalobcu, a to k povinnosti platiť žalovanému úroky z omeškania 5 % p.a. odo dňa 11.03.2017 zo sumy 1.546,05 eur, ako aj k povinnosti hradíť žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 750 eur a hradíť žalobcovi trovy konania v rozsahu 35,74 %. Nakoľko v prípade použitia záverov úvahy súdu by žalobca v konaní úspech v prevažnej miere nemal, nemá nárok ani na náhradu trov konania v priznanom rozsahu. Naopak, právo na náhradu trov konania má žalovaný, ktorému toto právo súd vôbec nepriznal. Uviedol, že vzhľadom k tomu, že žalobca v konaní úspech v prevažnej miere nemal, nepatrí mu ani nárok na zaplataenie primeraného finančného zadosťučinenia, a

preto žiadal súd, aby rozhodol tak, že v tejto časti žalobu zamietne. Ďalej, k poplatkom za predĺženie úveru, čiže za zmenu podmienok úveru na žiadosť dlžníka, uviedol, že súdu poskytol dôkladný prehľad platieb žalobcu počas všetkých pôžičiek, ktoré mal uzatvorené. Z neho bolo zrejmé, že niektoré platby boli na istinu, iné platby boli na poplatky za poskytnutie úveru a iné platby boli na poplatky za zmenu zmluvných podmienok na žiadosť žalobcu. K poplatku za predĺženie úveru konštatoval, že tieto sa nezapočítavajú do RPMN ani do odplaty. Ide o výslovnú žiadosť žalobcu, ktorý bol v danom čase v omeškani s úhradou úveru, a to na zmenu zmluvných podmienok a na predĺženie doby na splatenie úveru. O výške poplatku za zmenu zmluvných podmienok bol upovedomený už pri podpise úverovej zmluvy, ako aj o možnosti podať žiadosť o predĺženie splatnosti úveru v prípade, ak sa dostane do omeškania. Žalobca zároveň výšku poplatku za zmenu zmluvných podmienok odsúhlasuje pri podávaní žiadosti osobitne. V takom prípade žalovaný nezačne vymáhací proces voči žalobcovi. Odkladacou podmienkou predĺženia splatnosti úveru je úhrada poplatku za jeho predĺženie. Poukázal na § 19 ods. 2 a 3 zákona č. 129/2010 Z.z. a § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Skutočnosť, že žalobca podá aktívne žiadosť o zmenu zmluvných podmienok, žalovaný ovplyvniť nemôže. Zároveň touto žiadosťou sa žalovaný dostáva do znevýhodneného postavenia, a to tak, že nemôže začať vymáhací proces, lebo sa lehota splatnosti záväzku zmenila. Zmena zmluvných podmienok je spoplatňovaná aj v bankách a ani tieto nie sú ochotné ani povinné meniť už raz dohodnuté zmluvné podmienky z dôvodov na strane dlžníka a na žiadosť dlžníka bez poplatkov. Určenie, že spoplatnenie zmeny zmluvných podmienok realizovanej na žiadosť samotného dlžníka, nie je správne a nebolo ani náležite odôvodnené. Uvedené určenie by diskriminovalo žalovaného na finančnom trhu, keďže takáto zmena je spoplatňovaná všetkými účastníkmi finančného trhu. Výška týchto poplatkov nie je zákonom stanovená ani upravená a ním uvedená výška zodpovedá podobným poplatkom účtovaným na finančnom trhu. S osobitosťou právneho režimu poplatkov za predĺženie úveru sa súd nevyssporiadal. Na základe uvedeného žiadal o zmenu napadnutého rozsudku tak, že žalobu žalobcu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, alternatívne, napadnutý rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. V priebehu odvolacieho konania došlo súdu podanie žalobcu, ktorým čiastočne späťvzal odvolanie. Pôvodne podal voči napadnutému rozsudku odvolanie v celom rozsahu. Uviedol, že berie svoje odvolanie v časti smerovanej voči I. a II. výroku rozsudku späť.

5. K podanému odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Mal za to, že súdu jednoznačne preukázal, ako i náležite odôvodnil, že k premlčaniu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nedošlo, a to ani len z časti. Uvedené závery sú odôvodnené v prvom rade tým, že všetky zmluvy o úvere a všetky dohody o zmene úverových zmlúv boli uzatvorené na základe jedinej Rámcovej zmluvy, a teda z jeho strany dochádzalo po celú dobu trvania záväzkového vzťahu k plneniu jednej a tej istej zmluvnej povinnosti. Z uvedeného dôvodu je potrebné aj plnenia prijímané žalovaným od neho posudzovať ako plnenia jednej zmluvy. Zopakoval, že súd nesprávne určil moment začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby. Záver súdu, podľa ktorého žalobca už v deň „preplatenia“ istiny úveru nadobudol vedomosť o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom kto sa na jeho úkor obohatil (bod 36 rozhodnutia), je absolútne nesprávny, až absurdný. O bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverových zmlúv, ako i o ich neplatnosti pre rozpor odplaty s dobrými mravmi sa dozvedel až od svojho právneho zástupcu na prelome rokov 2016 a 2017, pričom si svoj nárok, po neúspešných mimosúdnych rokovaniach, bezodkladne uplatnil na súde a v uplatňovaní nárokov riadne pokračoval. Keďže žalobca uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v subjektívnej premlčacej dobe včas (nárok nie je premlčaný v subjektívnej premlčacej dobe) je v zmysle zákona potrebné skúmať včasnosť uplatnenia nárokov v objektívnej premlčacej dobe. K nároku na primerané finančné zadostučinenie uviedol, že podmienkou vzniku nároku na primerané finančné zadostučinenie totiž nie je prevažný úspech v konaní, ale úspešne uplatnenie práva alebo porušenia povinností. Predmetom konania vo veci samej v uvedenom prípade nebolo len uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale i práva na ochranu pred konaním dodávateľov v rozpore s dobrými mravmi. Súd svojím rozhodnutím nejudikoval len právo na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcu, ale i to, že žalobca nemusí žalovanému na základe Rámcovej zmluvy plniť žiadne poplatky a úroky. Mal teda za to, že žalobca naplnil všetky predpoklady hypotézy § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa (úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa alebo povinnosti dodávateľa ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi). K poplatkom za predĺženie úveru konštatoval, že poplatok za predĺženie úveru totiž nie je žiadnym poplatkom, ktorý súvisí s nedodržaním záväzkov spotrebiteľa tak, ako mylne argumentuje žalovaný v zmysle § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o

spotrebiteľských úveroch ani poplatkom, ktorého výšku by nebol žalovaný schopný určiť. Zopakoval, že uzavretím dohôd o zmene úverových zmlúv došlo v každom jednom prípade k zásadnej zmene parametrov poskytnutého úveru, a to najmä pokiaľ ide o splatnosť úveru, odplatu za poskytnutie úveru, RPMN úveru, celkové náklady a ďalšie, pričom žalovaný ani v jednom prípade zmenené parametre neuviedol v dohode, ani o nich nijakým spôsobom spotrebiteľa neinformoval, čím porušil základné právo spotrebiteľa na informácie, ako i § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca navyše nikdy netvrdil, že samotné dojednanie poplatku za predĺženie splatnosti úveru je v rozpore so zákonom, alebo že žalovaný bol povinný žiadosti o predĺženie splatnosti vyhovieť. Tvrdil však, že nárok na poplatky za predĺženie úveru na strane žalovaného nie je daný pre jeho rozpor so zákonom a dobrými mravmi, ktorý je daný z dôvodu jeho jednoznačne neprímeranej výšky vzhľadom na čas, o ktorý sa predlžuje splatnosť úveru a istinu úveru. Taktiež poukázal na neplatnosť dohôd o zmene úverových zmlúv pre porušenie ochrany spotrebiteľa pred drobným a nečitateľným písmom upravenú v § 53c OZ. Žiadal preto rozhodnúť v zmysle podaného odvolania.

6. K podanému odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu. K otázke premlčania uviedol, že vzhľadom na fakt, že žalobca zaplatil sumu poplatkov (spolu vo výške 930,57 eur) zo zmlúv I. až IV., sú tieto prípadné nároky žalobcu premlčané v objektívnej 3-ročnej premlčacej dobe, a to aj vrátane prípadného nároku na primerané finančné zadostučinenie. Žalobca svoj nárok odôvodňoval v žalobe tým, že zaplatil žalovanému zo všetkých zmlúv I. až VIII. sumu 5.933,27 eur, pričom mu žalovaný požičal celkovo istinu z týchto zmlúv vo výške 3.610 eur, a preto má údajne žalobca nárok na zaplataenie rozdielu tejto sumy vo výške 3.323,27 eur. Po odpočítaní súm premlčaných v 3-ročnej premlčacej dobe (930,57 eur) by preto aj pri aplikácii 3-ročnej premlčacej lehoty (po vznosení námietky premlčania) mal žalobca nárok na vrátenie sumy vo výške 2.323,27 eur mínus 930,57 eur, teda sumy vo výške 1.392,70 eur. Preto je, čo sa týka odvolania žalobcu, úplne irelevantné jeho polemizovanie, či na daný vzťah má byť aplikovaná 2-ročná alebo 3-ročná premlčacia lehota. Súd priznal žalobcovi sumu 1.546,05 eur, teda sumu vyššiu, než akú by mal žalobca nárok aj pri aplikovaní 3-ročnej (objektívnej) premlčacej doby. Zároveň opätovne poukázal na tú skutočnosť, že vzhľadom k tomu, že žalobca zaplatil žalovanému sumu poplatku 692,68 eur vo zmlúv IV., V., sú tieto prípadné nároky žalobcu premlčané v subjektívnej 2-ročnej premlčacej dobe, a to aj vrátane prípadného nároku na primerané finančné zadostučinenie. V prípade uplatňovania 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby by mal žalobca nárok maximálne na sumu vo výške 2.323,27 eur (žalovaná suma) mínus 930,57 eur (premlčané v 3-ročnej dobe) mínus 692,68 eur (premlčané v 2-ročnej dobe), teda na vrátenie sumy vo výške 700,02 eur. A od tejto sumy je potrebné odrátať ešte aj sumu 620 eur z titulu nezaplataenej istiny úveru VII. Preto žalovaný má maximálne nárok na vrátenie sumy 80,02 eur. Napriek uvedenému dodal, že na daný prípad sa musí aplikovať subjektívna 2-ročná premlčacia doba, ktorá pri jednotlivých splátkach začína plynúť odo dňa nasledujúceho po dni úhrady. Ďalej dôvodil, že je potrebné posudzovať každý vzťah z pôžičky samostatne, a to vrátane ustanovení o premlčaní pri jednotlivých platbách v rámci každej zmluvy. V ostanom sa pridržiaval podaného odvolania.

7. V ďalších písomných vyjadreniach sa žalobca i žalovaný vecne pridržiavali svojej predchádzajúcej argumentácie.

8. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné sčasti podľa § 388 CSP zmeniť a sčasti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

9. V prejednávanej veci strany sporu uzatvorili rámcovú zmluvu, na ktorej základe následne uzatvorili 8 úverových zmlúv, pričom súd prvej inštancie posúdil poplatky za poskytnutie peňažných prostriedkov pri jednotlivých zmluvách za neprímerane vysoké, a preto odporujúce dobrým mravom, pričom podľa rovnakého kritéria posúdil i poplatky za predĺženie zmlúv. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie všetky žalovaným žiadané poplatky posúdil ako neprímerane vysoké a na ich zaplataenie preto nemal nárok z dôvodu neplatnosti časti zmlúv o dojednaní týchto poplatkov v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené mal žalovaný pri všetkých ôsmich zmluvách nárok len na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov a úhrada súm jednotlivých poplatkov žalobcom je plnením bez právneho dôvodu, čím v tejto výške vznikol žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 OZ. Avšak vzhľadom na uplatnenú námietku premlčania žalovaným sa súd prvej inštancie zaoberal aj premlčaním uplatneného nároku. Dospel k záveru, že ak žalobca podal žalobu na súd prvej inštancie dňa 06.04.2017, znamená to, že nepremlčané sú úhrady na poplatky vykonané odo dňa

06.04.2015. Spolu preto boli nepremiľčané úhrady na poplatky vo výške 2.166,05 eur. Nakoľko žalovaný ako prostriedok procesnej obrany využil v priebehu konania námietku započítania vo výške 620 eur ako nárok na zaplataenie istiny vo zmluvy VIII. vo výške 620 eur voči žalobcovi, súd započítal túto pohľadávku uplatnenú žalovaným voči nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.166,05 eur, a teda priznal žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške rozdielu, t.j. 1.546,05 eur, a vo zvyšnej časti uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobu zamietol z dôvodu premlčania uplatneného nároku. Zároveň súd prvej inštancie priznal žalobcovi uplatnený úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z priznanej dlžnej sumy 1.546,05 eur od 11.03.2017 do zaplataenia. Čo sa týkalo nároku na zaplataenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1.000 eur, súd konštatoval, že vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný porušil práva spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy, keď žiadal od žalobcu zaplataenie poplatkov, ktoré boli v rozpore s dobrými mravmi, a žalobca sa musel ochrany svojich práv a vydania bezdôvodného obohatenia domáhať súdnou cestou, je aj tento nárok žalobcu dôvodný, pričom priznal žalobcovi sumu 750 eur, ktorá suma sa javila súdu prvej inštancie ako primeraná.

10. Čo sa týka podania žalobcu, ktorým v priebehu odvolacieho konania sčasti späťvzal odvolanie, odvolací súd posúdil v poradí prvé odvolanie žalobcu podľa obsahu v zmysle § 124 ods. 1 CSP, pričom dospel k záveru, že odvolateľ nenapadol odvolaním vyhovujúce výroky I. a II. (teda časti, v ktorých vzal následne odvolanie späť), a preto nebolo potrebné rozhodnúť o zastavení odvolacieho konania v tejto časti (§ 369 ods. 3 CSP).

11. Odvolací súd sa predovšetkým (nakoľko ak by odvolací súd dospel k opačnému právnomu záveru, strácali by opodstatnenie ďalšie odvolacie námietky) zaoberal námietkou žalovaného týkajúcou sa poplatkov za predĺženie úverových zmlúv a ich nesprávneho právneho posúdenia súdom prvej inštancie.

12. V tejto časti sa odvolací súd plne stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, nakoľko tieto poplatky predstavovali všetky 200 % ročne z istiny, čo je celkom zrejme v rozpore s dobrými mravmi, a preto súd prvej inštancie dospel k správnomu záveru o neplatnosti týchto častí zmlúv v zmysle § 39 OZ. Preto sa nemožno stotožniť s názorom žalovaného, že by išlo o výslovnú žiadosť žalobcu, pričom o výške poplatku bol žalobca upovedomený pri podpise zmluvy a že ak by súd určil za neplatné spoplatnenie zmeny zmluvných podmienok, tak by to žalovaného diskriminovalo na finančnom trhu, nakoľko akceptovaním tejto mienky by sa obchádzal zákon a súdna kontrola, nakoľko samotná skutočnosť, že právna úprava explicitne nelimituje výšku poplatku, neznamená, že žalovaný je oprávnený požadovať jeho zaplataenie v ľubovoľnej výške. Dojednanie o poplatku podlieha prieskumu vo svetle princípu dobrých mravov, civilnoprávnej úžery a v neposlednom rade prieskumu v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka. Dojednanie o poplatku je vágnym ustanovením, ktoré vôbec nešpecifikuje, o aké konkrétne činnosti ide, a takto neúmerne vysoký poplatok bez bližšej špecifikácie jeho výšky a účelnosti je aj v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka). Žalobca ako spotrebiteľ nebol s jeho podstatou oboznámený, poplatok nie je náležite špecifikovaný a viaže sa na bližšie neurčené náklady na predĺženie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Podstatou administratívneho poplatku je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Poplatok vo výške presahujúcej polovicu sumy poskytnutého úveru nemôže ani pri najlepšej vôli predstavovať výdavky spojené s predĺžením zmluvy.

13. Ďalej bolo potrebné vysporiadať sa s odvolacou námietkou žalobcu, že súd prvej inštancie mal posudzovať jeho plnenia žalovanému ako plnenie jednej a tej istej zmluvy, nakoľko boli jednotlivé zmluvy uzatvorené na základe Rámcovej zmluvy ako čiastkové dohody, a preto nemôže byť ani správny záver súdu prvej inštancie, keď posudzoval premlčanie nárokov podľa jednotlivých zmlúv samostatne.

14. S uvedeným záverom sa odvolací súd nestotožňuje, nakoľko považuje správny záver súdu prvej inštancie, že je potrebné uzatvorené zmluvy posudzovať samostatne. S názorom žalobcu je v rozpore aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Cdo 5105/2014 zo dňa 31.05.2016, ktoré obsahuje i vysvetlenie povahy rámcovej zmluvy tak, že „tzv. rámcová zmluva nezakladá záväzkový vzťah, pohľadávky a záväzky zmluvných strán z nej rovnako nevznikajú. Význam rámcovej zmluvy spočíva v tom, že strany tam, kde predpokladajú dlhodobjší obchodný vzťah, ustanovia jej prostredníctvom základné pravidlá, ktorým budú podliehať všetky (tzv. realizačné) zmluvy na jej základe v budúcnosti uzatvorené, ak nebude v tej či onej realizačnej zmluve uvedené inak. Rámcová zmluva tak nemá iný význam (inú funkciu), než že stanoví zmluvné podmienky následne uzatváraných konkrétnych

realizačných zmlúv, t.j. v tom či onom rozsahu predurčuje ich obsah. Pri vzniku realizačnej zmluvy uzatvorenej na základe rámcovej zmluvy sa teda v rozsahu, v ktorom strany nedojednali v realizačnej zmluve inak, stávajú pravidlá (zmluvné podmienky) dohodnuté v rámcovej zmluve súčasťou obsahu realizačnej zmluvy“. Na základe uvedeného preto treba konštatovať, že samotná rámcová zmluva neobsahovala záväzok uzatvoriť realizačné zmluvy, táto obsahovala len všeobecne stanovené práva a povinnosti zmluvných strán. Preto rámcová zmluva predpokladala len uzatvorenie realizačných zmlúv v budúcnosti, teda samotné realizačné zmluvy nevznikli podpisom rámcovej zmluvy, pričom ak by obsahovala rámcová zmluva záväzok uzatvoriť v budúcnosti konkrétne realizačné zmluvy, jednalo by sa o zmluvu o zmluve budúcej. Treba preto uzavrieť, že samotné zmluvy je potrebné posudzovať samostatne.

15. Nakoľko odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie posúdil zmluvu v časti poplatkov za neplatnú a samotné úverové zmluvy je potrebné posudzovať samostatne, bolo nutné posúdiť aj námietky oboch strán konania týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia bezdôvodného obohatenia, a to jednak celkovej výšky bezdôvodného obohatenia, ktoré odvolaním napadol žalovaný, a jednak aj počiatok plynutia premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré odvolaním napadol žalobca.

16. Ohľadom premlčania sa odvolací súd stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie, že bezdôvodné obohatenie vzniká už uhradením súm jednotlivých poplatkov a dátum ich úhrady je skutočnosťou rozhodujúcou pre začiatok plynutia premlčacej doby. Uvedené je aj v zhode s právnymi závermi odvolacieho súdu vyjadrenými vo viacerých rozhodnutiach, napr. sp. zn. 17Co/372/2015 zo dňa 27.04.2016, sp. zn. 17Co/341/2017 zo dňa 20.06.2018, alebo sp. zn. 17Co/82/2018 zo dňa 07.02.2019. Odvolací súd sa však nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o čiastočnom premlčaní uplatneného nároku žalobcu. Žalobca žalobou zo dňa 06.04.2017 uplatnil voči žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré pozostávalo zo splátky vo výške 329,50 eur zaplatenej dňa 20.07.2015, zo splátky vo výške 318,65 eur zaplatenej dňa 31.08.2015, zo splátky vo výške 318,65 eur zaplatenej dňa 28.09.2015, zo splátky vo výške 224,64 eur zaplatenej dňa 30.10.2015, zo splátky vo výške 637,28 eur zaplatenej dňa 05.11.2015 a zo splátky vo výške 580 eur zaplatenej dňa 03.12.2015. Z uvedeného je zrejmé, že od zaplataenia žiadnej z uvedených splátok neuplynula do podania žaloby ani len doba dvoch rokov, a preto nemohlo dôjsť k premlčaniu uplatneného práva podľa § 107 OZ.

17. Žalobou uplatnené právo na zaplataenie bezdôvodného obohatenia v celkovej výške 2.383,23 eur nebolo premlčané ani len čiastočne. Zhodne so záverom súdu prvej inštancie však ani odvolací súd nepovažoval za dôvodný nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia v tých častiach zaplataených úverových splátok, ktoré pripadajú na úverovú istinu. Vrátením toho, čo veriteľ poskytne dlžníkovi ako istinu úveru, nemôže na strane veriteľa dôjsť v žiadnom prípade k bezdôvodnému obohateniu. K tomu môže dôjsť len pri plnení nad rámec poskytnutej istiny. Typicky vtedy ak je daný dôvod, pre ktorý veriteľovi nepatrí odplata za úver. Zo zistení súdu prvej inštancie vyplýva, že členenie žalovaných splátok na istinu úveru a odplatu za úver bolo nasledovné:

18. Splátka vo výške 329,50 eur zo dňa 20.07.2015 je splátka zaplataená na zmluvu č. VI. Istina pri tejto zmluve predstavovala sumu 300 eur. Istinu tu žalobca splatil dňom 20.07.2015, pričom žalobca najskôr uhradil sumu 53,23 eur dňa 16.07.2015, a následne splátku vo výške 329,50 eur dňa 20.07.2015 (teda splátku, ktorú žalobca žiada vydať). Dôvodný je preto z tejto splátky nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v časti 82,73 eur ($329,50 - 246,77 = 82,73$), nakoľko z časti splátky 329,50 eur bola plnená časť 246,77 eur na istinu ($300 - 53,23 = 246,77$).

19. Splátka vo výške 318,65 eur zo dňa 31.08.2015 a splátka vo výške 318,65 eur zo dňa 28.09.2015 sú splátkami uhradenými na zmluvu č. VII. Istina pri tejto zmluve predstavovala sumu 805 eur. Istinu tu žalobca týmito splátkami nesplatil ($318,65 + 318,65 = 637,30 \neq 805$), nakoľko sa jednalo o prvé plnenia žalobcu na túto zmluvu, čo strany sporu ani nespochybnili, a preto tieto nároky nepredstavujú bezdôvodné obohatenie. Nárok na vrátenie uvedených splátok je preto nedôvodný.

20. Na zmluvu č. VII. s istinou 805 eur presiahla splataenie istiny až splátka vo výške 224,64 eur zo dňa 30.10.2015, a to v časti 56,94 eur, ktorá predstavuje dôvodne uplatnený nárok.

21. Splátka vo výške 637,28 eur zo dňa 05.11.2015 na zmluvu č. VII. je dôvodná v celom rozsahu, pretože istina zo tejto zmluvy bola vrátená už predchádzajúcou splátkou a celá táto splátka bola plnením na poplatky.

22. Splátka vo výške 580 eur zo dňa 03.12.2015 je splátka zaplatená na zmluvu č. VIII. Istina pri tejto zmluve predstavovala sumu 1.200 eur. Táto splátka predstavuje prvú úhradu žalobcu na túto zmluvu. Žalobca preto plnil len na istinu, nie na poplatky, a nejedná sa tak o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

23. Na základe uvedeného predstavuje bezdôvodné obohatenie sumu 776,95 eur ako súčet vyššie uvedených platieb žalobcu na poplatky: 82,73 + 56,94 + 637,28. Vzhľadom na správnosť záveru súdu prvej inštancie o započítaní uplatnenej pohľadávky žalovaného na vrátenie splatnej istiny 620 eur zo zmluvy č. VIII. predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobcu sumu 156,95 eur ($776,95 - 620 = 156,95$), ktorú je povinný žalovaný žalobcovi vydať. Preto odvolací súd potvrdil napadnutý vyhovujúci výrok I. o bezdôvodnom obohatení len v časti o zaplatenie 156,95 eur s uplatneným príslušenstvom a vo zvyšku ho zmenil a žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol.

24. Žalobca si žalobou uplatnil aj úrok z omeškania od 11.03.2017 do zaplatenia. Základná sadzba ECB bola k tomuto dňu určená vo výške 0,00 %, ktorá sa v zmysle nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. zvyšuje o 5 percentuálnych bodov. Preto je dôvodne uplatnený úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z priznanej dlžnej sumy 156,95 eur od 11.03.2017 do zaplatenia.

25. V podanom odvolaní žalovaný namietal i priznanie primeraného finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vo výške 750 eur.

26. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej aj ako „zákon o ochrane spotrebiteľa“) proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

27. V prejednávanom prípade žalobca odvodzoval nárok na primerané finančné zadostučinenie v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa vo výške 1.000 eur od skutočnosti, že z dôvodu nezákonného postupu žalovaného nemohol dlhú dobu disponovať vlastnými finančnými prostriedkami, žalovaný mu dobrovoľne nevrátil bezdôvodné obohatenie napriek tomu, že ho o to požiadal, pričom povinnosť zaplatiť primerané finančné zadostučinenie v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa má byť aj určitou formou sankcie dodávateľa, ktorý si napriek judikovaniu neprijateľnosti zmluvných podmienok voči spotrebiteľom naďalej uplatňuje nároky vyplývajúce z neprijateľných zmluvných podmienok v rozpore s § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

28. Z ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je zrejmé, že v ňom upravený nárok na finančné zadostučinenie má povahu náhrady nemajetkovej ujmy. Pre jej priznanie preto nepostačuje zistenie porušenia práva (a jeho úspešné uplatnenie na súde), ale je nevyhnutné, aby tu bola daná aj existencia nemajetkovej ujmy, ktorá v príčinnej súvislosti s porušením práva vznikla. Pre úspešné uplatnenie takejto nemajetkovej ujmy v súdnom konaní je potom nevyhnutné, aby bola jej existencia tvrdená a aby bola takáto ujma preukázaná ako skutočná. Samotný záver súdu prvej inštancie, keď žalovaný porušil práva spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy, keď žiadal od žalobcu zaplatenie poplatkov, ktoré boli v rozpore s dobrými mravmi, a žalobca sa musel ochrany svojich práv a vydania bezdôvodného obohatenia domáhať súdnou cestou, nie je záverom o skutočnej existencii takejto ujmy a pre priznanie finančného zadostučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nie je dostatočný. Tieto skutočnosti automaticky, bez ďalšieho, neznamenajú ujmu na strane žalobcu.

29. V konaní neboli žalobcom predložené a ani navrhované žiadne konkrétne dôkazy, ktoré by preukazovali fakt, že utrpel porušením povinností žalovaného ujmu. Je nutné dodať, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia je prostriedok slúžiaci okrem iného (možno uvažovať i o sankčnom pôsobení) k reparácii ujmy. Odvolací súd v prejednávanom prípade nemal preukázané, akú konkrétnu ujmu žalobca utrpel, keďže ju žiadnymi dôkazmi nepreukázal, a teda nebolo by možné následne ani primerane určiť konkrétne finančné zadosťučinenie, ktoré by slúžilo k reparácii (k zhojeniu, odčineniu) vznikutej ujmy na strane žalobcu. Z uvedených dôvodov preto treba uzavrieť, že žalobca v tomto prípade neunesol dôkazné bremeno ohľadom tvrdenej ujmy, keďže dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tvrdí (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Obo 52/2010).

30. Následkom vyššie uvedeného odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku II. tak, že žalobu žalobcu v časti nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia zamietol.

31. Nakoľko bol odvolacím súdom zmenený rozsudok súdu prvej inštancie, bolo potrebné rozhodnúť o trovách prvoinštančného i odvolacieho konania. Žalobca podanou žalobou žiadal od žalovaného zaplatiť sumu 3.383,23 eur (2.383,23 eur titulom bezdôvodného obohatenia a 1.000 eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia podľa zákona o ochrane spotrebiteľa) a suma priznaná súdom predstavuje sumu 156,95 eur, úspech žalobcu predstavuje 4,64 % a jeho neúspech predstavuje 95,36 %. V spore teda bol úspešnejší žalovaný. Po vzájomnom zohľadnení úspechu strán v spore nahradí žalobca čiastočne úspešnému žalovanému 90,72 % trov prvoinštančného i odvolacieho konania (95,36 % - 4,64 % = 90,72 %). V zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne o výške náhrady trov súd prvej inštancie.

32. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).